

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Jonáš Vlasák: Jakutský epos *oloncho*. Praha 2014, 44 stran

Ústav jízni a centrální Asie FF UK v Praze

Student bakalářského studia oboru mongolistika Jonáš Vlasák si pro svou bakalářskou práci zvolil v českém prostředí téma dosud prakticky nedocněné, a to jakutský epos *oloncho*. *Oloncho*, které je běžné (a mylné) vnímáno spíše jako název konkrétního eposu, je obecně označení bohatýrského nebo mytologického eposu. J. Vlasák ve své práci obecně popisuje *oloncho* jako žánr, zasazuje jej do folklorního systému jakutů (1.1., 1.5-1.7) a do celkového kontextu této tradice v Centrální Asii a jmenovitě u Mongolů (kapitola 4).

Práce je členěna do 5 kapitol včetně úvodní části, obsahující nezbytnou zmínku o dosavadním zkoumání tradice *oloncho*, metodologii apod. a shrnujícího závěru. Jádro práce je obsazeno v kapitolách 2 – 4.

V 2. kapitole nazvané Struktura *oloncho* pojednává J. Vlasák o jednotlivých strukturálních částech a třídí a charakterizuje dějové motivy, typicky pro jednotlivé eposy, jako např. únos dívky (s. 19), cesta do jiného světa (s. 20), boj (s. 20), svatba (s. 21) apod.

3. kapitola obsahuje velmi podrobný rozbor vybrané části textu *oloncho*, který J. Vlasák zvolil komparativní analýzu jakutského textu, vlastního překladu (akademický překlad po jednotlivých verzích) a místy autorský překlad jakutského eposu do ruštiny. Lingvistický (i etymologický), folklornistický či etnografický zajímavé prvky v jednotlivých úsecích jsou opatřeny vysvětlujícími komentáři. Závěrečná část této kapitoly (s. 38-40) obsahuje morfologický glosovaný text vybrané části eposu s použitím Lipských pravidel pro glosování (Leipzig glossing rules) pro zdůraznění některých specifických rysů jakutských verzí.

4. kapitola je věnována zasažení jakutské tradice *oloncho* do širšího kontextu eposů altajských, tunguzských a mongolských. Zde je mimo jiné potřeba říci, že srovnání s mongolskými eposy, jmenovitě Džangarem nebo Geserem, se prolíná celou prací.

V první tradě je potřeba vyzdvihnout inovativnosti v přístupu J. Vlasáka jak k výběru, tak ke zpracování tématu. Jak již bylo zmíněno, zvolil si téma u nás dosud nezkoumané a rozhodl se navíc pracovat přímo s jakutským originálem a ruský text použít pouze jako podpůrný, což je pro samouka obdivuhodné. Zajímavé a podle všeho inovativní je i vycílení jednotlivých motivů (syžetů) objevujících se v eposech *oloncho*.

Má-li však být práce použitelná nejen pro specialisty na jakutštinu a jakutský folklór, ale i pro odborníky a zájemce o jiné oblasti (mongolistika, sibirologie, folklornistika apod.), je podle mého názoru, potřebné častěji, zejména při prvním výskytu nebo v názvech kapitol a podkapitol, uvádět české překlady jakutských termínů a názvů (např. *Yeha dondy*, „Horní svět“ apod.). Dále bych doporučila využívat některé zavedené způsoby úpravy používané v akademických textech, např. používání hranatých závorek u doslovných překladů (např. s. 22 a násl.). Textu lze vytknout také nadměrné používání rusizmů, které je patrně dáno tím, že většina odborné literatury, o kterou J. Vlasák optal, je ruskojazyčná.

Všechny tyto poznámky by však měly být považovány spíše za doporučení a motivaci do dalšího bádání.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 13.6.2014

Mgr. Veronika Kapišovská/Ph.D.

